

3D

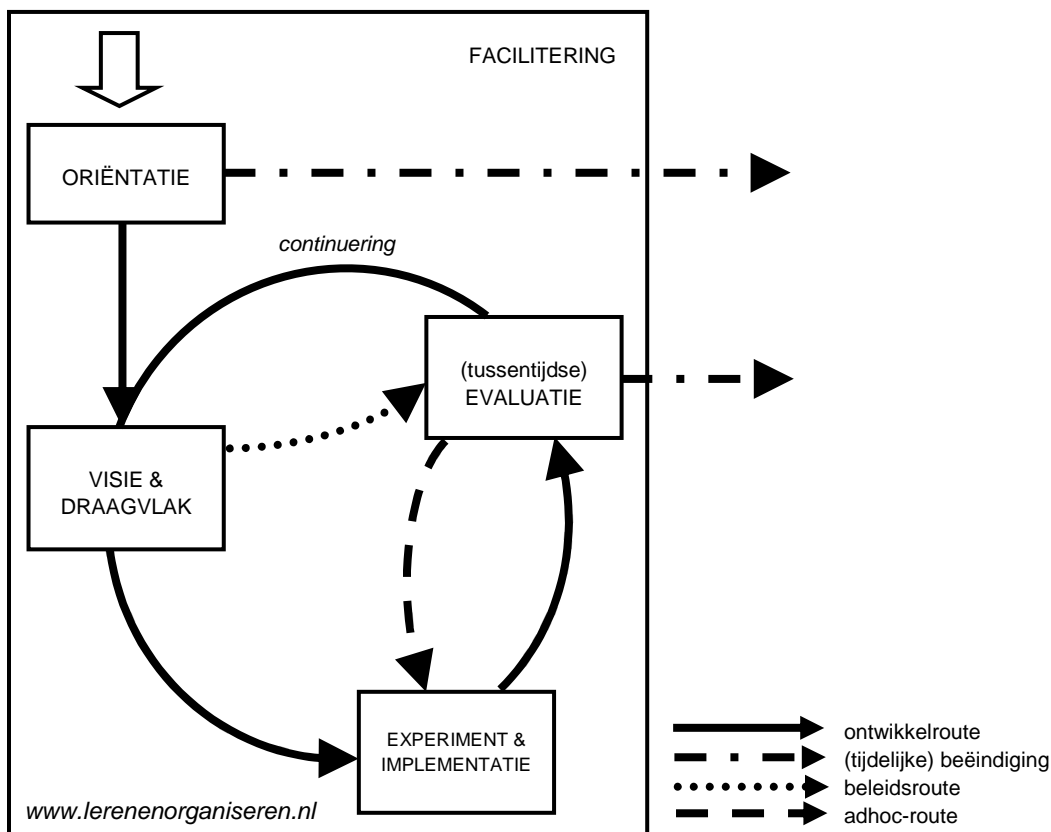
www.leren en organiseren.nl

De ontwikkelcirkel voor (school)organisaties

De ontwikkelcirkel

Een 'Opleiden in de school'-traject kan vanuit de eigen organisatie geïnitieerd worden, maar kan ook gebeuren naar aanleiding van een vraag van PABO of toekomstige leerkracht. De school kan dan aansluiten bij een lopend programma of gezamenlijk met de PABO een ontwikkeltraject doorlopen. Welke route ook van toepassing is, 'Opleiden in de school' is nooit een blauwdruk. Ook wanneer er aangesloten wordt bij een bestaand initiatief, moet de school een actieve houding aannemen om het programma in de eigen organisatie te laten slagen.

Projectmatig spelen de volgende aandachtspunten een rol: *oriëntatie, visie & draagvlak, experiment & implementatie, (tussentijdse) evaluatie, facilitering*.¹ Deze aandachtspunten en hun onderlinge verbindingen zijn weergegeven in de ontwikkelcirkel (zie figuur 1).

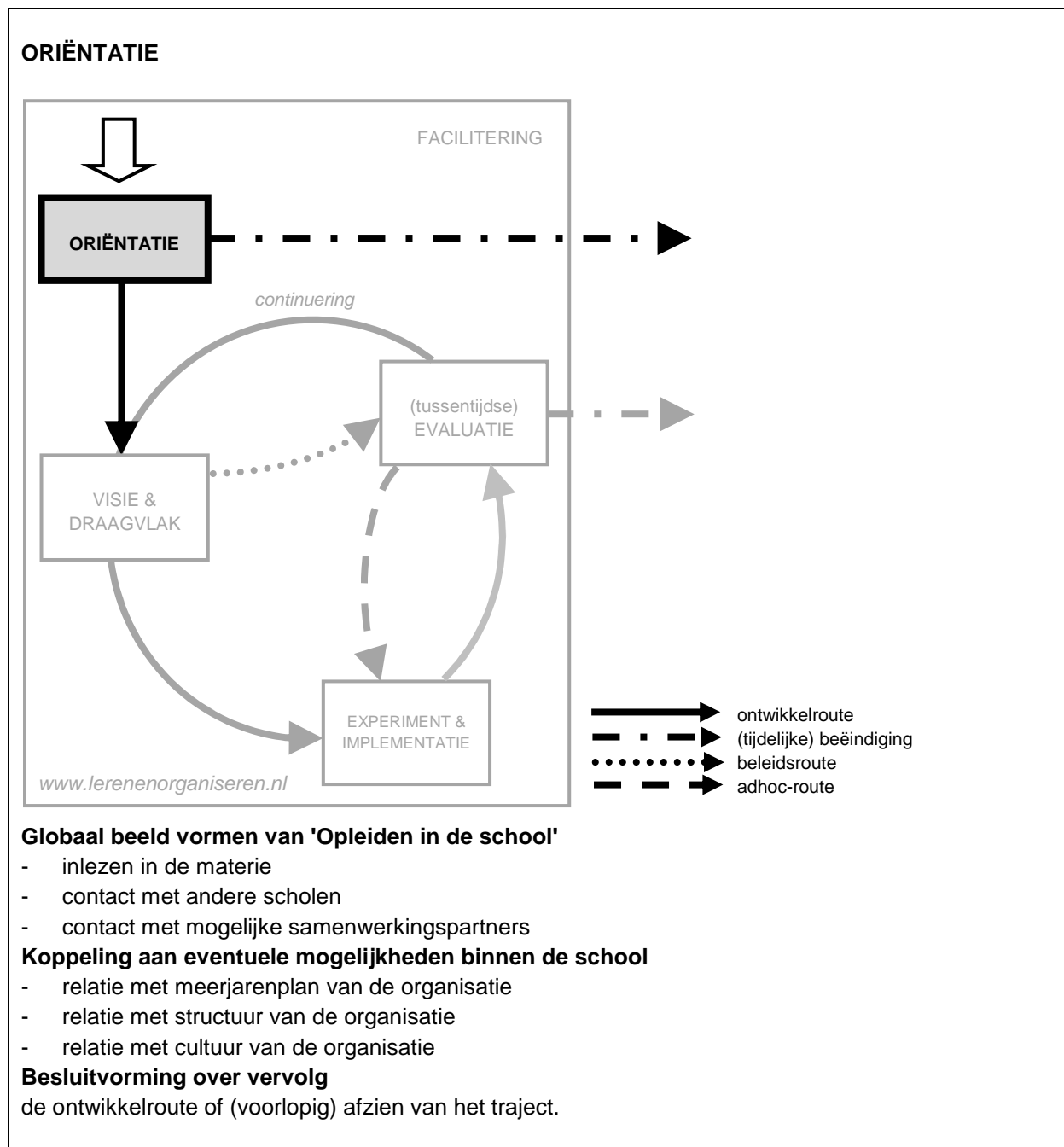

Figuur 1: De ontwikkelcirkel voor organisaties

¹ Mede gebaseerd op: Roelofs, W.W. (2000). *Opleidingsscholen primair onderwijs; conceptuele vormgeving en innovatiestrategie*. 's Hertogenbosch: KPC groep.

Oriëntatie

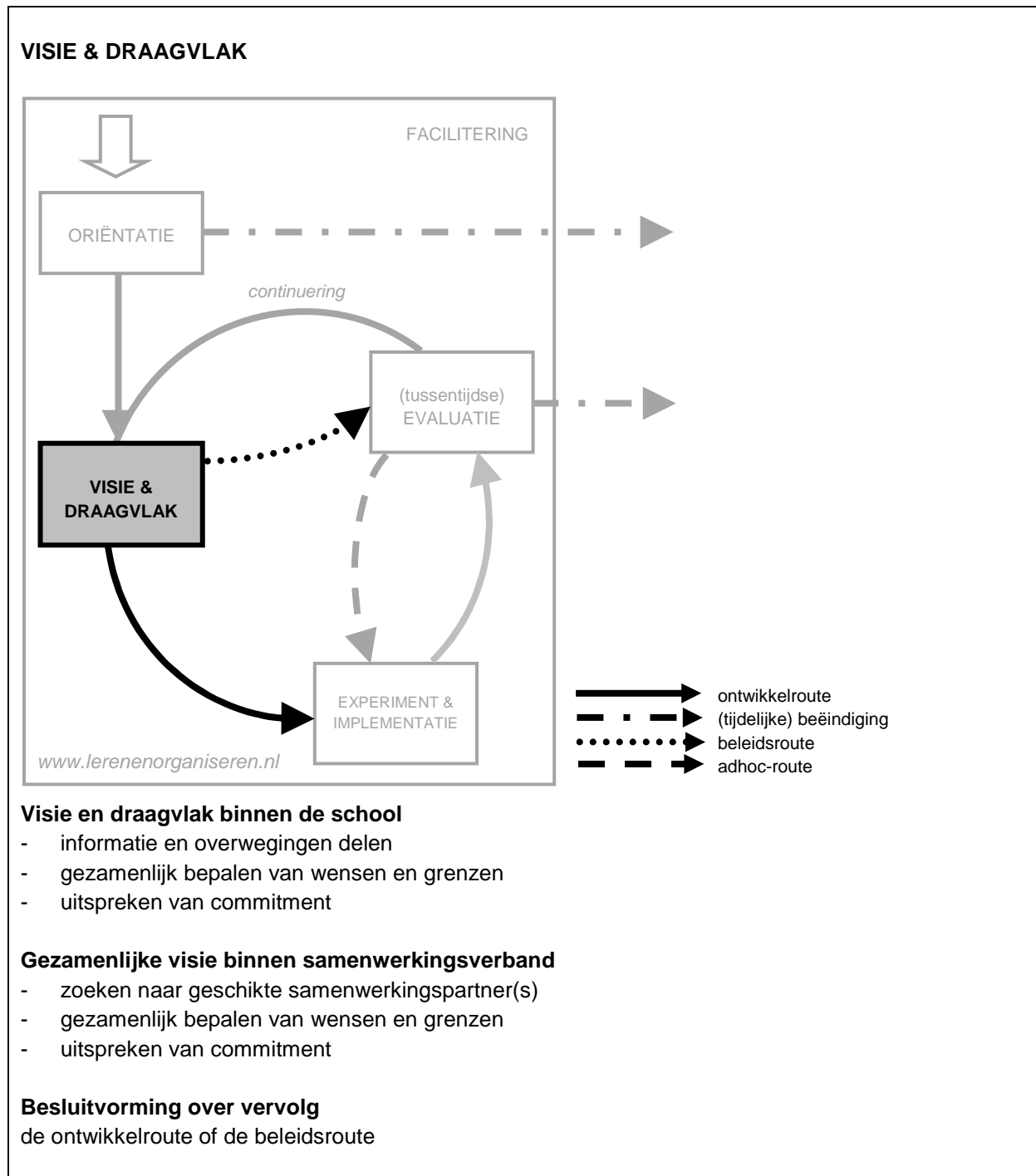
De eerste stap is de oriëntatie op het onderwerp. Er wordt bekeken of 'Opleiden in de school' voor (de mensen binnen) de organisatie mogelijk iets toe kan voegen. De oriëntatie kan resulteren in twee mogelijkheden: 'Opleiden in de school' wordt (voorlopig) in de ijskast gezet óf er gaat gewerkt worden aan visie en draagvlak voor het traject.

Figuur 2: De ontwikkelcirkel, oriëntatie

Visie & draagvlak

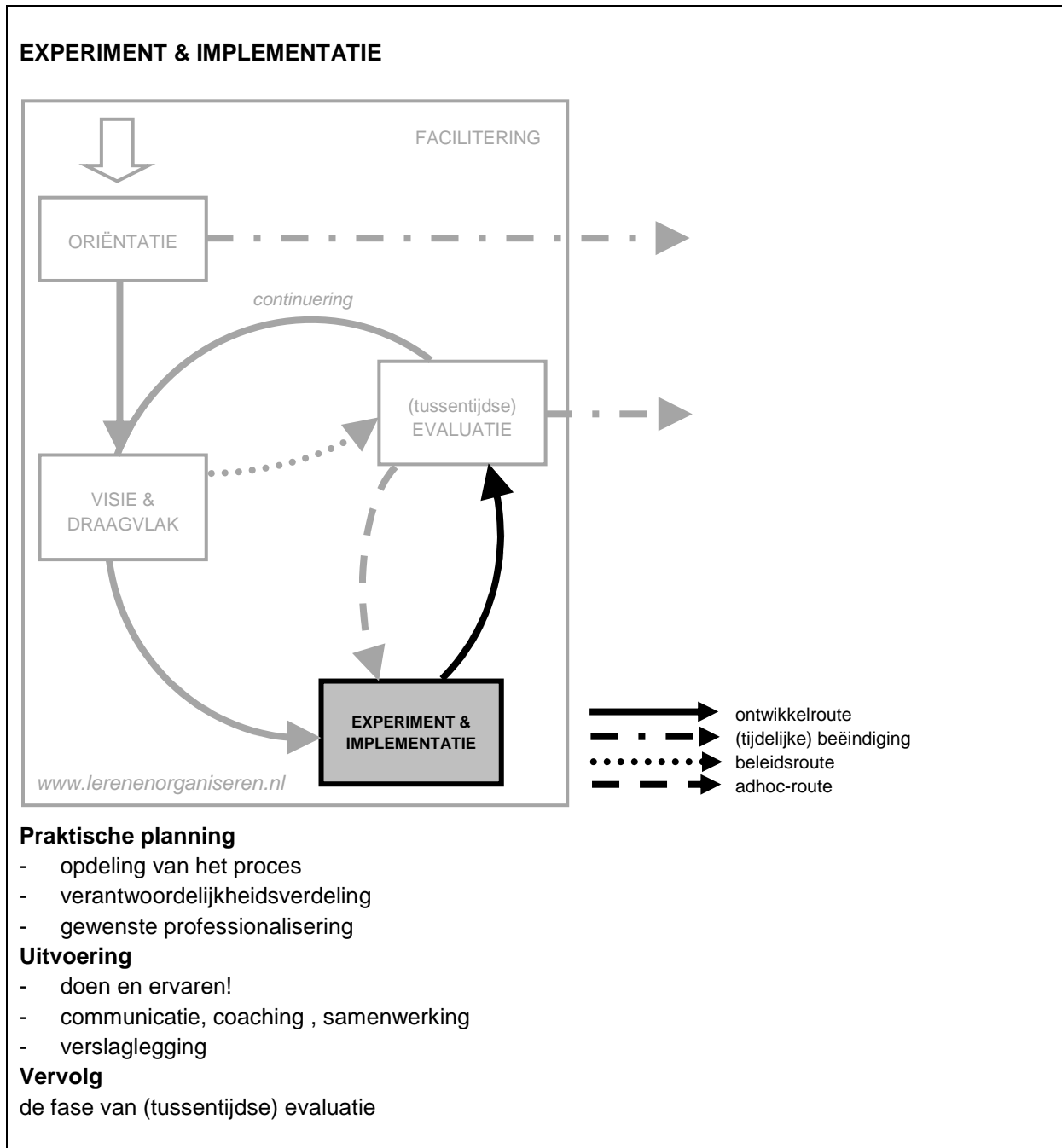
Visieontwikkeling is erop gericht dat de betrokkenen een gedegen gezamenlijk idee ontwikkelen over wat ze willen bereiken, welke belangen er behartigt dienen te worden en hoe ze de eigenheid van alle betrokkenen daarbij kunnen waarborgen. Draagvlak wordt al gecreëerd tijdens het ontwikkelen van een visie.

Figuur 3: De ontwikkelcirkel, visie & draagvlak

Experiment & Implementatie

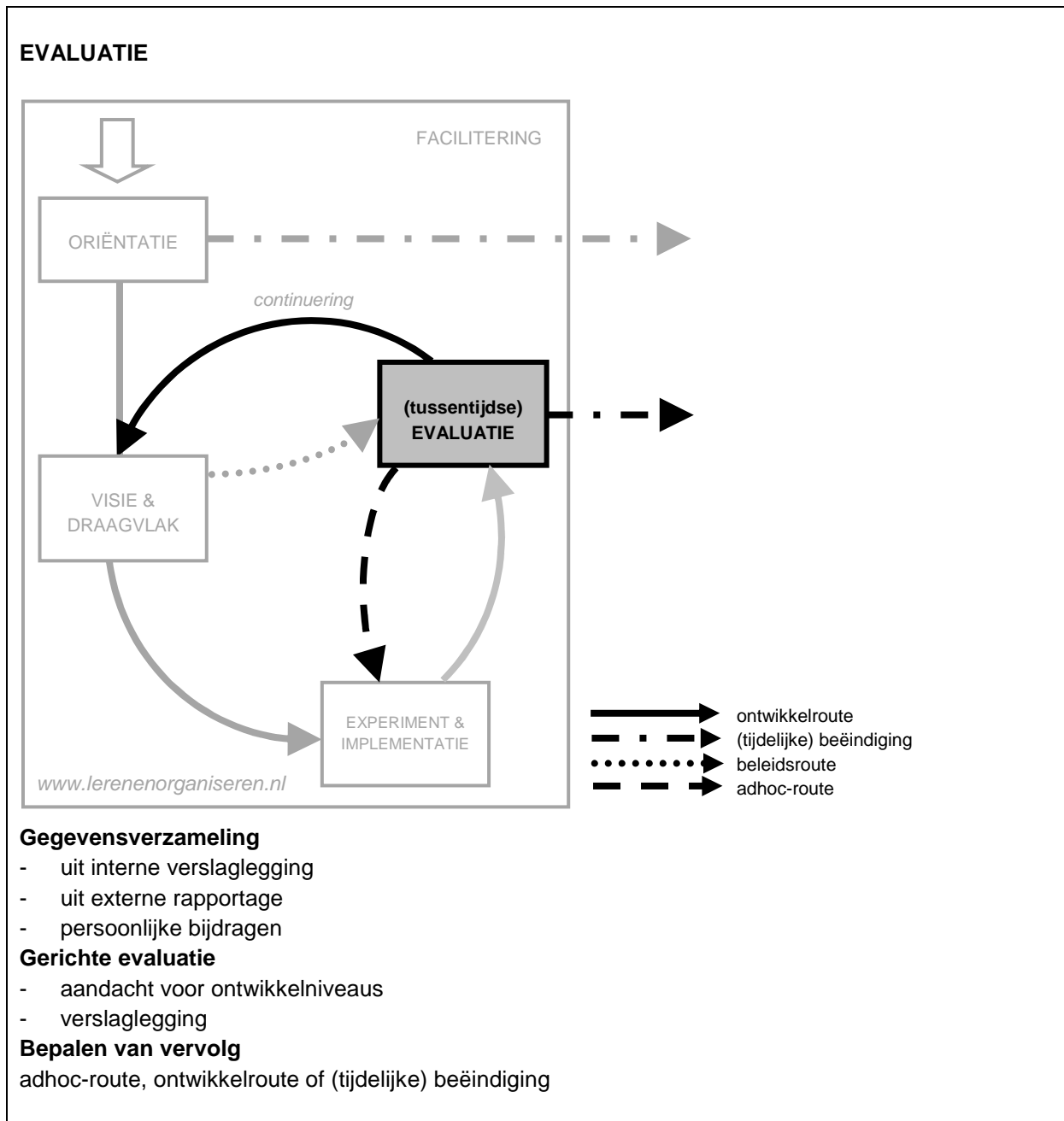
Experiment & implementatie is het stuk waar het eigenlijk allemaal om draait: de werkelijke toepassing van 'Opleiden in de school'. Hoe dit gestalte krijgt is wederom afhankelijk van keuzes die de betrokkenen maken.

Figuur 4: De ontwikkelcirkel, experiment & implementatie

(Tussentijdse) evaluatie

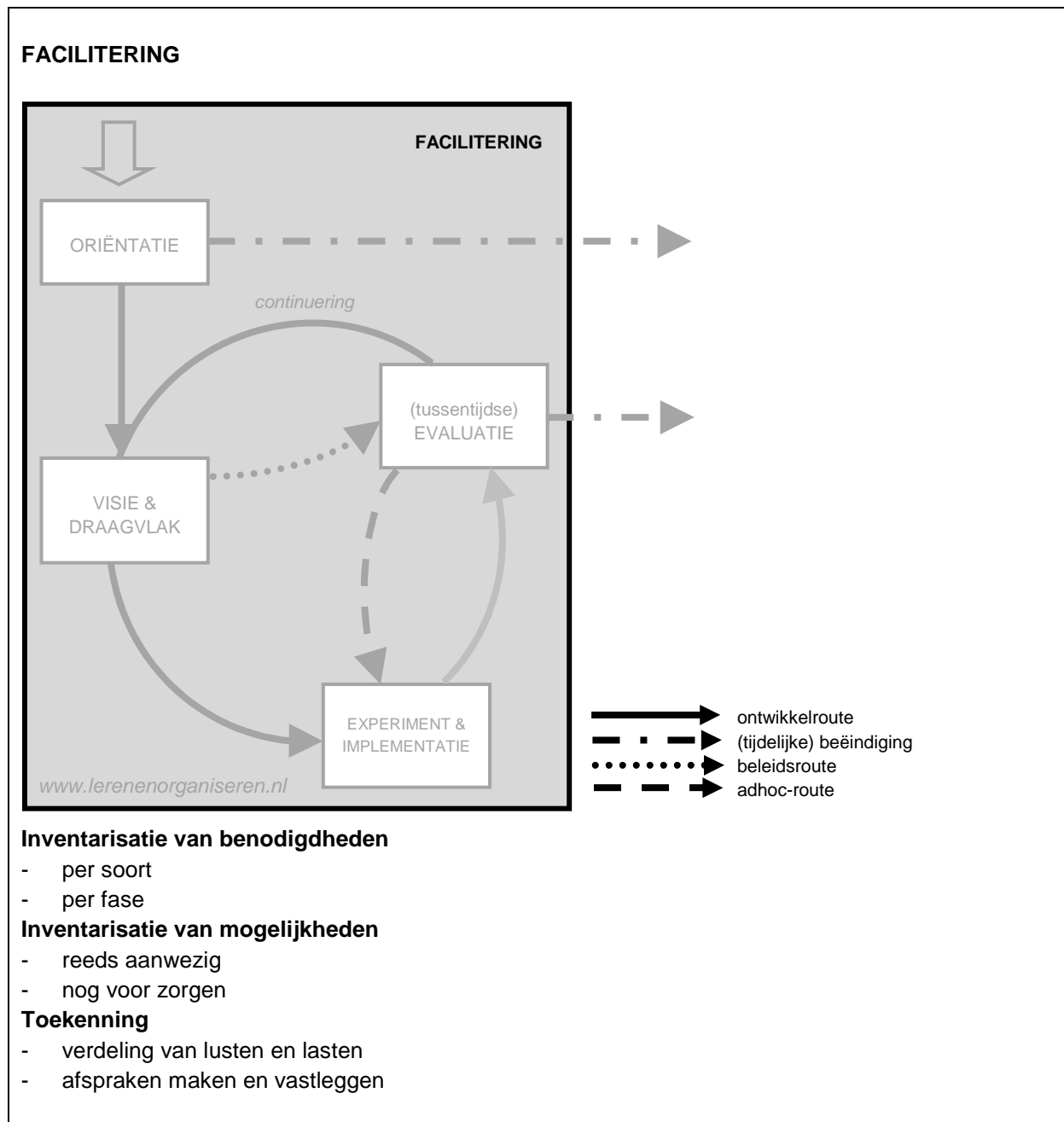
Om vast te stellen in hoeverre de vernieuwing ook werkelijk heeft bijgedragen aan de gewenste verbetering is het van belang zowel tussentijds als aan het einde van een (deel)proces te evalueren. Ook kan een evaluatie ingezet worden na de fase van visie & draagvlak (beleidsroute) om te bepalen of het zin heeft om te starten met 'Opleiden in de school'.

Figuur 3: De ontwikkelcirkel, evaluatie

Facilitering

Het kunnen realiseren van werkleertrajecten vraagt om randvoorwaardelijke voorzieningen. Facilitering bepaalt voor een groot deel de slagingskans van 'Opleiden in de school'. Met goede ideeën en enthousiasme kom je een heel eind, maar uiteindelijk gaat het ook om de haalbaarheid. Daarom is het in elke fase van belang dat betrokkenen over voldoende faciliteiten beschikken. De facilitering omvat derhalve de gehele ontwikkelcirkel.

Figuur 4: De ontwikkelcirkel, facilitering